



DATUM 3 oktober 2017
NUMMER 81BF1C43
UW BRIEF VAN 8 september 2017
UW NUMMER 81BE7660
BIJLAGE -

AFDELING
REFERENTIE
DOORKIESNUMMER
E-MAILADRES
ONDERWERP

FLO
Marjon Plantinga
030-258 2104
Marjon.plantinga@provincie-utrecht.nl
Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 47 RvO aan het College van GS, gesteld door de heer K. de Kruijf van de PvdA en vragen ingediend voor het vragenhalfuurtje van PS d.d. 25-09-2017 door mw. F.M. Arissen van de PvdD betreffende de inzet van de Utrechtse provinciale overheid voor een betere luchtkwaliteit

Geachte heer de Kruijf en mevrouw Arissen,

U heeft beiden vragen gesteld over de inzet voor een betere luchtkwaliteit. In de PS vergadering van 25 september 2017 is afgesproken dat de vragen die de PvdD heeft gesteld in het vragenhalfuurtje worden meegenomen in de beantwoording van de art 47 vragen van de PvdA. De antwoorden op de vragen van de PvdD zijn daarom geïntegreerd in deze beantwoordingsbrief.

Toelichting:

Uit een recente uitspraak van de rechtbank te Den Haag na een door Milieudefensie aangespannen kort geding blijkt dat de overheid zich onvoldoende inspanst om de slechte luchtkwaliteit in Nederland te verbeteren. De overheid moet, zo oordeelt de rechtbank binnen twee weken beginnen met de uitvoering van een plan waarmee overschrijdingen van fijnstof en stikstofdioxide in de lucht zo snel mogelijk verleden tijd zijn. Ook moet de staat, binnen dezelfde korte termijn, een lijst maken met alle locaties waar de normen worden overschreden.

Demissionair staatssecretaris Dijkema (Infrastructuur en Milieu) liet na de uitspraak weten de aanpak van de luchtvervuiling te willen versnellen in het nieuwe luchtkwaliteitsplan en daarover op korte termijn met de regio's in overleg te treden.

De PvdA is van mening dat in het belang van de gezondheid van de Utrechtse burger ook de Utrechtse provinciale overheid zijn verantwoordelijkheid steviger zou moeten invullen. De PvdA is bekend met de voorbereidingsprocessen van het college voor nieuwe beleidsontwikkeling op het gebied van luchtkwaliteit maar stelt vast dat de uitkomsten hiervan nog niet beschikbaar zijn.

De fractie van de PvdA stelt daarom aan het college van GS de volgende vragen:

1. Is het college het met de fractie van de PvdA eens dat de uitspraak van de rechter ook voor de provincie Utrecht aanleiding zou moeten zijn om de aanpak van de slechte luchtkwaliteit te versnellen en te intensiveren?

Antwoord 1:

Wij nemen onze verantwoordelijkheid voor de gezondheid van de Utrechtse burger serieus. Daarom zijn we o.a. bezig met een cocreatieproces om met alle betrokken partijen maatregelen te onderzoeken die bijdragen aan een betere luchtkwaliteit. In de provincie Utrecht voldoen we inmiddels grotendeels aan de Europese eisen voor luchtkwaliteit. Dat betekent niet dat daarmee geen gezondheidsschade meer optreedt. Ook onder de Europese normen voor luchtkwaliteit is er gezondheidswinst te behalen voor Utrechtse burgers. In het lopende BOB-proces op initiatief van Provinciale Staten, waarbij wij de uitkomsten van het cocreatieproces luchtkwaliteit zullen inbrengen, hopen we tot nieuwe plannen te komen op het gebied van luchtkwaliteit.

Wij zien in de uitspraak van de rechter geen reden om onze aanpak te versnellen, maar zien deze meer als een bevestiging van de door ons ingeslagen weg.



Bovenstaande neemt niet weg dat wij het belangrijk vinden dat normoverschrijdingen op zo kort mogelijke termijn worden opgelost. Uit de voorlopige resultaten van de monitoring van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit 2016 (waarop de lijst met normoverschrijdingen die het Rijk moet publiceren gebaseerd is), blijkt dat er in de provincie Utrecht nog drie lokale overschrijdingen van de normen resterend. Langs de Graadt van Roggenweg in de stad Utrecht wordt de jaargemiddelde norm voor stikstofdioxide (van $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) met $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ overschreden. Langs de A12 ter hoogte van Woerden waar 130 km/uur gereden mag worden zijn twee normoverschrijdingspunten. Rijkswaterstaat is in eerste instantie aan zet voor het oplossen van deze overschrijdingen. Wij hebben destijds ingesproken op het besluit van de minister om de snelheid op dit traject te verhogen naar 130 km/uur.

Het Rijk is inmiddels samen met de gemeente Utrecht (en andere gemeenten met binnenstedelijke overschrijdingen) begonnen met het opstellen van een luchtkwaliteitsplan dat de nodige maatregelen bevat om op een zo kort mogelijke termijn aan de grenswaarden te voldoen. De eerste stap is analyseren van het knelpunt en de verschillende bronbijdragen. Mocht blijken dat er een grote bijdrage is van een bron waar de provincie invloed op heeft, dan sluiten wij aan bij het overleg.

2. Welke versnellingsmaatregelen stelt het college voor in te brengen in het aangekondigde overleg van staatssecretaris Dijkema met de regio's over deze problematiek?

Antwoord 2:

Wij zullen de staatssecretaris wijzen op het belang van samenwerking waarbij alle partijen hun verantwoordelijkheid nemen voor het verbeteren van de luchtkwaliteit. Om echte verbeteringen te realiseren is ook inzet vanuit het Rijk nodig. Wij blijven inzetten op verdere verschoening van de lucht en zullen de uitkomsten van de BOB luchtkwaliteit en de cocreatie gezonde lucht inbrengen.

3. Is het college bereid om na afloop van dit overleg PS over de uitkomsten hiervan te informeren?

Antwoord 3:

Ja

Toelichting:

Op 7 september heeft de rechtbank zich uitgesproken over een zaak die Milieudefensie had aangespannen over de overschrijding van de Europese luchtkwaliteitsnormen. De rechter bepaalde – ik citeer: “*verbiedt de Staat met onmiddellijke ingang na de betekening van het vonnis elke maatregel te treffen waarvan in de visie van het RIVM statistisch verwacht moet worden dat deze tot voortgaande dan wel hernieuwde overschrijding van de grenswaarden van stikstofdioxide en fijnstof zal leiden.*”

Een terechte uitspraak: Nederland overschrijdt de Europese normen waaraan het sinds 2011 voor fijnstof -en 2015 voor stikstofdioxide- had moeten voldoen.

Vragen

Hoewel hier al schriftelijke vragen over zijn gesteld door de PvdA, vindt de Partij voor de Dieren dit onderwerp van dusdanig groot belang dat wij graag vandaag een reactie van de Gedeputeerde zouden horen op de volgende vragen:

4. Wat zijn de implicaties van de uitspraak voor de voorgenomen verbreding van de A27, voor de plannen voor de snelheidsverhoging op de Noordelijke Randweg én voor de plannen voor de biomassacentrale in Lage Weide, waardoor aanzienlijke toenames van de uitstoot van roet, stikstofdioxide en fijnstof worden verwacht?

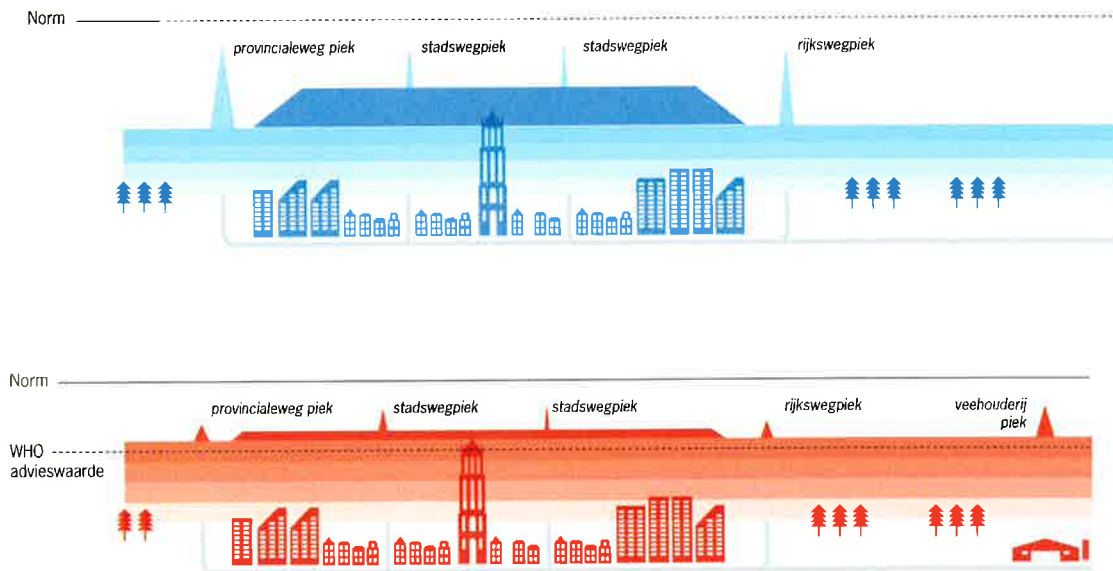
Antwoord 4:

Nieuwe mobiliteits- en ruimtelijke plannen worden standaard getoetst aan de luchtkwaliteitseisen uit de Wet Milieubeheer. Uit luchtonderzoek blijkt dat voor de verbreding van de A27 ruim aan de wettelijke luchtkwaliteitsnormen wordt voldaan. Ook langs het provinciaal deel van de NRU wordt overal aan de normen voor luchtkwaliteit voldaan. De onderzoeksresultaten van de NRU onder bevoegd gezag van de gemeente Utrecht zijn nog niet bekend. Uit luchtonderzoek voor de biowarmtecentrale in Lage Weide blijkt dat ook bij deze ontwikkeling ruimschoots aan de wettelijke luchtkwaliteitsnormen wordt voldaan.



De resultaten van de 'statistisch' verwachte overschrijdingen van het RIVM zijn nog niet bekend. Overigens gaat het Rijk in beroep tegen dit deel van de uitspraak van de rechter. Gezien de resultaten van het MER onderzoek A27/A12, ring Utrecht tweede fase (Sweco, maart 2016), en de autonome situatie van de luchtkwaliteit langs de provinciale wegen worden hier geen 'statistische' overschrijdingspunten verwacht. Ook voor de biowarmtecentrale worden geen 'statistische' overschrijdingen verwacht.

Overigens wordt het luchtprobleem in onze provincie mede veroorzaakt door de hoge achtergrondconcentraties. Internationale en nationale luchtvervuiling van bijvoorbeeld snelwegen en grote industriegebieden zorgt ervoor dat de achtergrondconcentraties in de provincie Utrecht relatief hoog zijn in vergelijking tot de pieken, vooral voor fijnstof. Hieronder plaatjes met de verhouding tussen de achtergrond en de pieken in voor stikstofdioxide (blauw) en fijnstof (rood) in de provincie Utrecht.



5. Welke andere lopende én toekomstige projecten zullen opnieuw moeten worden geëvalueerd omdat ze de normen voor de luchtkwaliteit in het geding brengen?

Antwoord 5:

Welke lopende én toekomstige projecten opnieuw moeten worden beoordeeld hangt af van wat de precieze gevolgen zijn van de uitspraak van de rechter. Juristen van het Rijk buigen zich hier nog over, omdat het dit deel van de uitspraak voor meerdere uitleg vatbaar is. De onzekerheid zit met name in het woord 'statistisch'. In luchtonderzoek wordt (conform de regeling beoordeling luchtkwaliteit) geen rekening gehouden met onzekerheden in de berekeningen. Als je daar wel rekening mee houdt, kunnen de uitkomsten van toetsing aan de normen anders zijn.

6. En als laatst – een herhaling van een vraag waar ook de PvdA fractie op zit te wachten –: Is het college het met ons eens dat de uitspraak van de rechter ook voor de provincie Utrecht aanleiding is om de aanpak van luchtverontreiniging te versnellen én te intensiveren?

Antwoord 6:

Zie het antwoord op vraag 1.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,